

**Kangasalan kaupunki
Tarkastuslautakunta**

Arviointikertomus vuodelta 2018

Hyväksytty tarkastuslautakunnan kokouksessa 21.5.2019

Val 10.6.2019

Sisällys

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	2
TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT 2018	3
Tarkastuslautakunnan tehtävät kuntalain mukaisesti:.....	3
Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuotta 2018 koskevan arvioinnin aikana.....	4
Lautakunnan kokoukset ja toiminta	5
VUODEN 2017 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI	6
TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2018 ARVIOINTIKERTOMUS	7
Kokonaistalouden tarkastelu	7
Talouden tasapainottamisen arviointi	8
HENKILÖSTÖ	9
STRATEGINEN JOHTO	10
Olelliset konsernia koskevat tapahtumat	10
Syventäviä näkemyksiä strategiasta, konsernijohdosta ja taloudesta kuluvan valtuustokauden osalta	11
SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS	13
SIVISTYSKESKUS	16
TEKNINEN KESKUS	18
YLEISIÄ HUOMIOITA JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA	20
TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE	24

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Historiallinen vuosi on takana. Tarkastuslautakunta arvioi ensimmäistä kertaa kaupungin toimintaa. Arviointityössämme keskityimme enemmän sivistyskeskukseen sekä tytäryhtiöiden toiminnan arviointiin.

Syksyllä kilpailutimme kaupungin tilintarkastuksen ja teimme asiasta esityksen valtuustolle joulukuussa.

Kangasalan kaupunki sai negatiivista julkisuutta työnantajana vuonna 2018. Teimme kyselyn työntekijäedustajille aiheesta. Saatujen vastausten perusteella Kangasalan kaupunki työnantajana puuttuu epäasialliseen kohteluun.

Työtapaturmat pysyivät samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Ammattiluokkien mukaan jaoteltuna eniten tapaturmia sattui varhaiskasvatuksen työntekijöille sekä lähihoitajille. Suurin osa tapaturmista johtui henkilön putoamisesta tai kaatumisesta/liukastumisesta. Asialle tulisi tehdä jotain. Oikeasti.

Vuoden 2018 tilinpäätös on karua luettavaa tuloksen osalta. Tilinpäätökseen sisältyy talousarviovuoden aikana hyväksymättömiä ulkoisten toimintamenojen ylityksiä strategisella johdolla 491.000 euroa sosiaali- ja terveystaloudella 1.517.000 euroa, sivistyskeskuksella 717.000 eurolla, teknisellä keskuksella 404.000 euroa sekä Kangasalan vesi-liikelaitoksella 508.000 euroa. Yksistään erikoissairaanhoidon kustannusten ylitys oli 5,1 miljoonaa euroa. Osa menoylityksistä oli nähtävissä jo talousarviovuoden aikana, minkä johdosta valtuustolle olisi pitänyt tuoda ylitykset hyväksyttäväksi hyvissä ajoin. Tarkastuslautakunta joutuu toteamaan, että valtuuston tahtoa ei ole tältä osin noudatettu.

Omasta puolestani haluan kiittää kaikkia viranhaltijoita, haastateltavia sekä kyselyihin osallistuneita.

Tommi Rönö
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT 2018

Tarkastuslautakunnan tehtävät kuntalain mukaisesti:

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on järjestää hallinnon ja talouden tarkastus. Tarkastuslautakunnan tulee kuntalain 121 §:n mukaisesti suorittaa arviointi siitä, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arvioinnin lähtökohtana on valtuuston tilikaudelle asettamat sitovat tavoitteet ja kunnanhallituksen selvitys niiden toteutumisesta.

Arvioinnilla on tarkoitus tuottaa hyödyllistä ja käytännöllistä tietoa päätöksenteon tueksi tarkastelemalla niin aikaansaatuja tuloksia kuin toiminnan tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin toimintaa kaupunkilaisten näkökulmasta. Tarkastuslautakunta valmistelee tilintarkastajan valintaa koskevan esityksen valtuustolle. Tilintarkastajan tehtävät luetellaan Kuntalain 123 §:ssä. Lisäksi kuntalain 84 §:ssä on säädetty sidonnaisuuksien ilmoittamisesta tarkastuslautakunnalle.

Kaupungin talouden ja hallinnon tarkastuksesta on säädetty kuntalain 14. luvussa. Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on huolehtia kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Kangasalan kunnanvaltuusto on päätöksellään 13.2.2017 § 12 valinnut tilikausien 2017-2020 tilintarkastusyhteisöksi Ernst & Young Oy:n päävastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Pasi Leppänen. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut 20.3.2018 alkaen JHT, HT Ville Valkonen.

Tarkastuslautakunta kilpailutti tilintarkastuspalvelut vuosille 2019-2022. Valtuusto päätti tilintarkastajan valinnasta kokouksessaan 21.1.2019 § 6.

Arviointi toteutetaan kaupunginhallituksen ja lautakuntien sekä viranhaltioiden toimintaa suunnitelmallisesti arvioiden. Kaupunginhallituksella on päävastuu hallinnosta ja taloudesta, joten sen arviointiin kohdistuu erityinen huomio.

Tarkastuslautakunnan työ perustuu sen eri tahoilta keräämään arviointitietoon. Arviointikuulemiset ovat lautakunnalle tiedonkeräämisen keskeinen tapa.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuotta 2018 koskevan arvioinnin aikana

Jäsen

Rönö Tommi, pj
Isokallio Sina, vpj
Hanweg Harri
Airola Annina
Uskalinmäki Sari
Kekki Harri
Nikkinen Iikka

Varajäsen

Ahtiainen Pasi
Rinne Elina
Palovuori Karri
Juhajoki Kaisa
Kivimäki-Hietanen Heini
Mansikka-aho Juha
Aukee Ranja

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Tommi Rönö ei ole osallistunut Kangasalan Kiinteistöpalvelut Oy:n arviointiin (hallituksen jäsen).

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimi tutkimussihteerinä Tarja Ruukala.

Lautakunnan kokoukset ja toiminta

Tarkastuslautakunta kokoontui yhteensä 16 kertaa kevät vuoden 2018 arviointityön merkeissä. Lautakunta kävi tutustumiskäynnillä Huutijärven koululla.

Tarkastuslautakunta osallistui syksyllä 2018 Ylöjärvellä järjestettyyn tarkastuslautakuntien yhteiseen seudulliseen koulutustilaisuuteen.

Koulutustilaisuuksien aiheita:

- Sosiaali- ja terveystilaisuuksien sekä maakuntaudistuksen ajankohtaiset asiat

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja on osallistunut Tampereen kaupunkiseudun tarkastuslautakuntien puheenjohtajakokouksiin neljä kertaa.

Vuotta 2018 koskevan arvioinnin osalta lautakunnan kokouksissa ja haastatteluissa kuultiin mm. kaupunginvaltuuston puheenjohtajaa, kaupunginhallituksen puheenjohtajaa, kaupunginjohtajaa, talousjohtajaa, hyvinvointijohtajaa, sivistystoimen hallintopäällikköä, opetuspäällikköä, varhaiskasvatuksen johtajaa, vapaa-aikakoordinaattoria, liikennesuunnittelijaa, Pitkälän koulun rehtoria, Huutijärven koulun rehtoria, Vatialan koulun rehtoria, sekä kaupungin merkittävimpien tytäryhtiöiden toimitusjohtajia (Kangasalan Uimahalli Oy, Kangasala-Talo Oy, Kangasalan Lämpö Oy, Kangasalan Kiinteistöpalvelu Oy, Herttuan Kiinteistöpalvelu Oy, Kiinteistö Oy Taloherttua ja Kangasalan Parkki Oy).

Tarkastuslautakunnan vuoden 2018 arviointityön painopisteenä ovat olleet sivistystoimi sekä kaupungin tytäryhteisöt.

Tarkastuslautakunta toteutti kyselyn pääluottamushenkilöille ja työsuojeluvaltuutetuille sähköisen kyselytyökalun avulla. Vastaukset annettiin anonyymeina. Kyselyiden painopisteenä oli työhyvinvointi, työturvallisuus, työterveyshuollon toimivuus, sekä muutosjohtamiseen liittyvät, strategiasta johdetut teemat.

Vuoden 2018 arvioinnin painopistealueena oli arvioinnin syventäminen viiden pääteeman kautta.	
	Henkilöstö (saatavuus, pysyvyys, jaksaminen, ammattitaidon säilyttäminen, sairaspoissaolot)
	Strategiasta ja talousarviosta johdettujen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2018
	Talousarvion toteutuminen vuonna 2018
	Palvelukeskuksen keskeiset toiminnot (organisaatio)
	Palveluiden saatavuus kaupunkilaisten näkökulmasta (onnistumiset ja mahdolliset ongelmat)

VUODEN 2017 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Tarkastuslautakunta on saanut kaupunginhallitukselta vastineet vuoden 2017 arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin ja kannanottoihin (KH 17.9.2018 § 222).

Sosiaali- ja terveystieteiden keskus

Vuoden 2017 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta on pyytänyt selvitystä, onko Perheesi parhaaksi -toimintamallin toiminta vastannut odotuksia ja minkälaisia tuloksia sillä on saatu aikaan. Saadussa selvityksessä todetaan, että Perheesi parhaaksi -malli on otettu hyvin käyttöön perhetyön näkökulmasta ja on vastannut odotuksia. Mallin arviointia kehitetään edelleen.

Tarkastuslautakunta kiinnitti arviointikertomuksessaan huomiota nuorten hyvinvointia edistävien yhteistyökumppanien suppeaan joukkoon monialaisen yhteistyön näkökulmasta. Lautakunta kysyi, miten sote-keskuksen monialainen yhteistyö toimii muiden toimijoiden, esimerkiksi seurakuntien ja koulujen kanssa. Vastauksissa tuotiin esille, että nuorten parissa työskentelevä monialainen työryhmä toimii ja aikuissosiaalityöntekijät jalkautuvat nuorten pariin.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2018 ARVIOINTIKERTOMUS

Lautakunta on arvioinnissaan keskittynyt poimimaan tehdyistä havainnoista oleelliset poikkeamat sekä tavoitteiden ylitykset ja alitukset, jotka nostetaan kootusti esille.

Toiminnallisten tavoitteiden arviointia on havainnollistettu värikoodein:

	Toteutunut hyvin
	Toteutunut osittain
	Tavoite ei ole toteutunut
	Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida

Kokonaistalouden tarkastelu

Kangasalan kaupungin talous vuonna 2018

Valtuuston hyväksymä vuoden 2018 talousarvio oli 1.036.000 euroa ylijäämäinen. Tilikauden aikana talousarvioon tehtiin muutoksia kun valtuusto myönsi vuoden 2018 talousarvion tuloslaskelmaosaan 5.645.000 euron lisämäärärahan ja toimintatuottoihin 300.000 euron lisäyksen tuloarvioon. Lisäksi valtuusto myönsi tilikauden aikana investointiosaan maa- ja vesialueiden hankintaan 400.000 euron lisämäärärahan, sekä Kangasalan Parkki Oy:n osakkeiden hankintaan 1.000.000 euron lisämäärärahan.

Talousarvion käyttötalousosassa sitovia eriä ovat palvelukeskusten ulkoiset toimintamenot ja ulkoiset toimintatulot (bruttositovuus). Talousarvion käyttötalousosassa ulkoiset toimintatuotot toteutuivat kokonaisuutena tarkasteltuna ennakoitua paremmin. Toimintatuottoja kertyi 44,4 milj. euroa eli 1,4 milj. euroa ja 3,29 prosenttia ennakoitua enemmän. Toimintatuotoissa on kasvua 0,9 milj. euroa vuoteen 2017 verrattuna.

Koko kaupungin tasolla tarkasteltuna ulkoiset toimintamenot ylittyivät 3.637.000 eurolla, eli 1,85 % muutostalousarviota suurempina. Palvelukeskuksista Strateginen johto ylitti ulkoiset toimintamenot 491.000 eurolla (2,18 %). Sosiaali- ja terveystieteiden keskus ylitti ulkoiset toimintamenot 1.517.000 eurolla (1,45 %) ja Sivistyskeskus 717.000 eurolla (1,53 %). Tekninen keskus ylitti ulkoiset toimintamenot 404.000 eurolla (2,14 %) ja Kangasalan vesi-liikelaitos 508.000 eurolla (12,17 %). **Tarkastuslautakunta pyytää kaupunginhallitukselta ja lautakunnilta selvitystä siitä, miksi määrärahaylityksiä ei tuotu valtuuston käsiteltäväksi hyvissä ajoin ennen tilikauden päättymistä. Lisäksi tarkastuslautakunta kysyy, mihin toimenpiteisiin palvelukeskukset ovat ryhtyneet talouden seurannan kehittämiseksi.**

Toimintakulut olivat yhteensä 200,4 milj. euroa, missä on kasvua vuoteen 2017 verrattuna 13 milj. euroa. Merkittävin toimintakulujen alitus talousarvioon tapahtui henkilöstökuluissa, jotka toteutuivat 1,8 milj. euroa muutostalousarviota pienempinä. Henkilöstökuluissa on kuitenkin kasvua 3,3 milj. euroa vuodesta 2017. Palvelujen ostot ylittyivät 3,8 milj. euroa, mistä sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen osuus on 2,6 milj. euroa.

Toimintakate (=toimintatuotot - toimintakulut) oli kaupungin osalta -158,3 milj. euroa ja 1,9 milj. euroa muutostalousarviossa esitettyä heikompi.

Vuosikate oli 8 milj. euroa ja 17,1 milj. euroa heikompi kuin vuonna 2017. Kaupungin talouden tasapainon saavuttamisen näkökulmasta tavoitetaso vuosikatteen osalta tulisi olla 15-20 milj. euroa, jotta kaupunki kykenee vastaamaan investointimenoihin.

Verotuloja kertyi 3,4 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2017 ja vastaavasti valtionosuuksia 0,8 milj. euroa vähemmän.

Tilikauden tulokseksi muodostui -3,8 milj. euroa. Investointivaroja purettiin yhteensä 2,2 milj. eurolla. Tilikauden alijäämäksi muodostui näin ollen -1,6 milj. euroa.

Tilikauden tuloksen syntyyn vaikutti merkittävästi verotulojen väheneminen 3,4 milj. eurolla ja toimintakulujen kasvu 10 milj. eurolla vuoden 2017 tasosta. Verotulojen vähenemiseen vaikutti merkittävästi vuoden 2017 verotuksen valmistuminen ja siihen liittyen poikkeuksellisen suuret veronpalautukset. Talousarvion tuloslaskelmassa ei budjetoida sijoitusomaisuuden tuottoa, jonka vaikutus tulokseen oli 0,2 milj. euroa (2017: 2,1 milj. euroa).

Investoinnit olivat yhteensä 21,2 milj. euroa, joista merkittävimmät investoinnit olivat Vatialan koulu 4,8 milj. euroa, maa- ja vesialueiden ostot 2,4 milj. euroa sekä Huutijärven ammattikoulu 1,7 milj. euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin 20.000 euroa.

Rahoituslaskelmassa toiminnan ja investointien rahavirta oli -12,7 milj. euroa. Rahoituksen rahavirta toteutui kuluneella tilikaudella 5,6 milj. euroa negatiivisena. Pitkäaikaisia lainoja otettiin yhteensä 5,0 milj. euroa ja pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 10,6 milj. euroa, joten lainakanta pieneni 5,6 milj. euroa. Kaupungin vuoden 2018 rahavarojen muutos toteutui -10,4 milj. euroa negatiivisena, kun se edellisessä tilikautena oli 3,5 milj. euroa positiivinen.

Taseen loppusumma oli tilinpäätöshetkellä 226,6 milj. euroa, joka oli 0,5 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2017 lopussa. Taseen vastaavaa puolen merkittävin omaisuuserä oli pysyviin vastaaviin kuuluva aineelliset hyödykkeet, jotka olivat 148,4 milj. euroa ja 65,5 prosenttia taseen loppusummasta. Sijoitusomaisuus oli 28,8 milj. euroa, missä on kasvua 1,1 milj. euroa edellisestä vuodesta, joka kohdistui pääasiassa Kangasalan Parkki Oy:n osakkeisiin.

Taseen vastattavissa oma pääoma sisältää tilikauden ylijäämiä yhteensä 54,9 milj. euroa. Oma pääoma väheni vuoden aikana 1,6 milj. eurolla tilikauden alijäämän seurauksena. Pitkäaikainen vieras pääoma on 51,8 milj. euroa.

Olelliset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Business Kangasala Oy aloitti toimintansa syyskuussa. Kaupungin ja yhtiön välille solmittiin ostopalvelusopimus, jossa määriteltiin asiakokonaisuudet yhtiöltä ostettavista palveluista.

Ateria- ja siivouspalvelut päätettiin siirtää osaksi teknistä keskusta vuoden 2019 alusta. Ateria- ja siivouspalvelut toimii omana palvelualueena teknisen keskuksen sisällä.

Joukkoliikenne yhteyksiä Kangasalan keskusta ja Tampereen keskustan välillä kehitettiin tihentämällä vuorovälejä.

Talouden tasapainottamisen arviointi

Esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä yhteensä 54,9 milj. euroa. Vuosien 2019 - 2021 taloussuunnitelma on laadittu siten, että talouden tasapaino säilyy koko suunnitelmakauden. Tulevina vuosina Kangasalan kaupungin haasteina tulevat olemaan suuret investoinnit, joita ovat Lamminrahkan, Saarenmaan ja keskustan rakentaminen sekä mahdollisten sisäilmaongelmisten kiinteistöjen osalta tehtävät ratkaisut. Kaupungin käyttötalouden kulukehitykseen tulee myös kiinnittää erityistä huomiota.

Henkilöstönäkökulmaa tarkasteltiin vuoden 2018 henkilöstökertomuksen, sekä pääluottamusmiesten ja henkilöstön haastattelujen perusteella.

Sairauspoissaolojen määrä Kangasalan kaupungissa on kasvanut 0,64 %-yksikköä vuodesta 2013 vuoteen 2018. Tarkastuslautakunta toteaa, että sairauspoissaolojen pitkäaikaiseen trendiin on kiinnitettävä huomiota ja tehtävä toimenpiteitä poissaolojen vähentämiseksi.

Henkilöstön edustajilta saatujen vastausten perusteella voidaan todeta, että tietyt teemat työhyvinvointiin ja riittävään resursointiin liittyen (esimiestyön haasteet, työssä jaksaminen, tyytymättömyys työterveyshuoltoon) nousevat esiin kaupungin organisaatio läpi leikaten.

Kiinnostus työhyvinvointia kohtaan on lisääntynyt niin työnantajan kuin työntekijöidenkin osalta. Kuitenkaan tämä ei ole realisoitunut riittävinä toimenpiteinä ja tuloksina.

Vuosittain laadittavan työterveyshuollon toimintasuunnitelman päätavoitteita vuodelle 2018 oli sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyydestä johtuvien kokonaiskustannusten selkeä vähentäminen, psykososiaalisen kuormituksen hallinta tukemalla työyhteisöjä ja esimiehiä toimintatapojen ja työn rakenteiden muuttuessa sekä työterveyshuoltotoiminnan painopisteen säilyttäminen ennaltaehkäisevässä toiminnassa. Sairauspoissaolojen ja niistä johtuvien kustannusten vähentämiseen ei vuoden 2018 aikana päästy. Ennaltaehkäisevän toiminnan osuuden suhteen päästiin lähes tavoitteeseen.

Käyntimäärät työterveyshuollossa laskivat vuoteen 2017 verrattuna. Syynä käyntien määrän vähenemiseen on ollut ajoittainen heikko työterveyslääkäri tilanne. Tilanteen korjaamiseksi tehtiin vuoden aikana useita toimenpiteitä. Terveystenhoitajien osalta käyntimäärät ovat laskeneet Kela I luokassa n. 30 prosenttia ja nousseet Kela II luokassa n. 35 %. Myös käynnit työfysioterapeutin luona ovat hieman nousseet. Työterveyslääkäritilanne koheni alkuvuodesta 2019. Työterveyshuollon kokonaiskustannukset nousivat n. 14 000 euroa vuoteen 2017 verrattuna.

Työterveyshuollon palvelut on päätetty kilpailuttaa vuonna 2019.

Tarkastuslautakunta haluaa tietää, mitä työterveyttä heikentäville tekijöille (esimiestyön haasteet, työssä jaksaminen, tyytymättömyys työterveyshuoltoon, riittävä resursointi) aiotaan tehdä jatkossa.

Henkilöstön rekrytoinnissa on ollut erityisiä haasteita erityisesti sosiaali- ja terveyskeskuksessa. Vaikka onkin kyse valtakunnallisesta haasteesta, tarkastuslautakunta kysyy, että millä tavalla Kangasalan kaupunki voisi erottua tästä joukosta edukseen? Tehdäänkö lähteneille työntekijöille kyselyitä lähtöön vaikuttavista syistä ja kenen toimesta?

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tarkastuslautakunta kysyy:

- **Tulisiko ottaa harkintaan, että hallituksen jäsenet valittaisiin varsinaisessa yhtiökokouksessa edellisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen? Mitkä ovat vastauksen perusteet?** Lautakunnan näkemyksen mukaan varsinaisessa yhtiökokouksessa tehtävään valittu hallitus voisi näin ollen hoitaa tehtävänsä loppuun saakka kyseisen tilikauden osalta.
- **Miten konsernijohto varmistuu tytäryhtiöiden hallitusten riittävästä asiantuntemuksesta ja käytetäänkö hallituksissa asiantuntijajäseniä?**
- **Miten tytäryhtiöissä varmistutaan pitkántähtäimen suunnitelmien toteutumisesta yhtiöiden hallitusten vaihtuessa nelivuotiskausien jälkeen?**

	Talousarviotavoite	Toteuma 31.12.2018	Tarkastuslautakunnan arvio
3.1 	Elinkeinopalvelujen kehittäminen ja uusien elinkeinoalueiden valmisteleminen (Taraste, Saarenmaa, Lamminrahka)	Markkinointi ja valmistelu on hyvässä vauhdissa kaikkien alueiden osalta	Tavoitteen toteutuksen arviointi vaikeaa annetun toteutuksen perusteella. Tarkastuslautakunta kysyy: Miten markkinointi ja valmistelu ovat konkretisoituneet? Onko Lamminrahkan rakennustyöt pysyneet aikataulussa?
3.2. 	Osallistutaan kaupunkiseudun työllisyyskokeiluun ja lisätään työllisyyspalveluja	Osallistuttiin kokeiluun ja asiakkaita ohjattiin enemmän työvoimapolitiisiin toimenpiteisiin.	Tavoite toteutui. Tarkastuslautakunta kysyy: Minkälainen vaikutus tällä oli työllisyysasteelle ja oliko kokeilun tulokset positiivisia?
4.1 	Talous pidetään ylijäämäisenä suunnitelmakaudella ja vaurdutaan tuleviin investointeihin	Tilinpäätös osoittaa 1 615 002,40 euroa alijäämää. Alijäämän aiheuttaneet menojen kasvut analysoidaan ja niiden vaikutukset arvioidaan tuleville vuosille.	Tavoite ei tällä hetkellä näyttäisi toteutuvan.
4.2 	Konserni- ja tukipalveluissa lisätään digitalisointia, sekä	Jamix- ja Päikky ohjelmat integroitiin yhteistointintaan. Omavalvontaohjelma otettiin käyt-	Tavoite toteutui.

	ateria- ja siivouspalveluissa vakiinnutetaan toimintatapa-muutos.	töön. Tampereen joukkoliikenne digitalisoi palveluitaan koko seudulle käyttöön esim. Repareittipias. Tuotettiin tiedot Suomi.fi -palveluun.	
6.1 	Konsernirakenteen kehittäminen ja omistajaohjauksen tiivistäminen	Perustettiin elinkeinoyhtiö Business Kangasala Oy. Myytiin Kuhmalahden As Oy:t KOy Taloherttulle. Tapaamiset keskustan kehittämisen ja konserniohjauksen kanssa keskeisten konserniyhtiöiden toimitusjohtajien kanssa.	Tavoite toteutui.
3.1 	Työyhteisöjen hyvinvoinnin ja tuloksellisuuden lisääminen	Henkilöstö- ja työhyvinvointiohjelma uudistettiin kaupunkistrategian valmistuttua. Syksystä 2017 lukien on toteutettu esimiehille suunnattua Uudistuva Kangasala-koulutuskonaisuutta. Vuoden 2018 teemoina ovat mm. kilpailukyvyä edistäminen, kaupunkistrategia, asiakaspalvelun ja asiakaskokemuksen kehittäminen sekä esimiestyö. Työpaikat laativat asiakaspalvelun kehittämissuunnitelmat. 1.2.2018 otettiin käyttöön mukautetun työn malli, jonka tavoitteena on sairauspoissaolojen vähentäminen ja muokatun työn tekeminen lyhytaikaisissa sairaustilanteissa mikäli työnteko ei vaaranna toipumista. Osallistuimme Kevan Avaintiedot-selvitykseen. Tuloksia hyödynnettiin työkykyjohtamisen ja työterveysyhteistyön kehittämisessä. Syyskuussa toteutettiin työkykyjohtamista tukeva esimieskoulutus yhteistyössä työterveyshuollon ja Kevan kanssa. Toimenpiteitä sairauspoissaolojen vähentämiseksi ja henkilöstön jaksamisen tukemiseksi on suunniteltu yhdessä työterveyshuollon kanssa. Aloitettiin työkykyohjausryhmätoiminta Kevan ja Terveystalon kanssa. Toteutettiin työhyvinvointikartoitus ja työpaikat laativat sen perusteella suunnitelmat työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja parantamiseksi.	Tavoitteen toteutumista ei pystytä arvioimaan aneetuilla tiedoilla.

Syventäviä näkemyksiä strategiasta, konserni johdosta ja taloudesta kuluvan valtuustokauden osalta

Tarkastuslautakunta pyytää lisäselvitystä kohdan 3.1 mukaisen tavoitteen toteumasta ja mittareista, joilla tavoitteen toteumaa voidaan arvioida.

Miten kaupunki on varautumassa Kangasalan uimahallin mahdollisiin tuleviin saneeraustarpeisiin?

Onko kaupungilla riittävästi kokoustiloja ja onko Kangasala-talon kokoustilojen käyttöä mahdollista tehostaa?

Minkälainen osingonjakopoliittikka konsernijohdolla on koskien yhtiöitä, joilla on suuria investointitarpeita?

Joukkoliikenteen lisämäärärahatarpeeksi määriteltiin 125.000 euroa helmikuussa 2018. Tämä päätettiin kattaa muista strategisen johdon tulo- ja menomäärärahoista. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan lisämääräraha tulee selkeästi budjetoida ja yksilöidä, mistä lisämääräraha tarkalleen ottaen katetaan.

SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS

	Toiminnallinen tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio
1.1	 Painopistettä siirretään ennalta ehkäiseviin ja toimintakykyä ylläpitäviin palveluihin	<p>Vuoden 2018 aikana on aloitettu kuntosaliryhmiä ikäihmisille, jotka ovat kokoontuneet 62 kertaa ja osallistujia ryhmissä on ollut 242. Syyskuussa 2018 on aloitettu ikäihmisten voima- ja tasapainokoulu, osallistujia niissä on ollut Kangasalla 113 ja Pälkäneellä 282.</p> <p>Tehostetun kotikuntoutuksen asiakkaita on ollut Kangasalla 34 ja Pälkäneellä 6. Kaikki asiakkaat ovat jatkaneet kotona asumista.</p> <p>Asiakaslähtöisiä terveys- ja hoitosuunnitelmia (pitkäaikaissairaille) on tehty yli viisinkertainen määrä vuoteen 2017 verrattuna (Kangasala 407, Pälkäne 204).</p> <p>Perhe- ja pariterapiaa on tarjottu syksystä 2018 lähtien.</p> <p>Sosiaali- ja perhepalveluissa on aloittanut psykiatrin erikoissairaanhoidtaja 1.2.2018, asumisneuvonta 16.4.2018 ja sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminta 1.9.2018. Aikuissosiaalityöstä on jalkauduttu Rekolan pajalle ja seurakunnan Yhteinen keittiö -tapahtumiin.</p>	Tavoite toteutui.
1.2	 Kuntalaisten osallisuutta lisätään ja yhteistyötä järjestöjen kanssa tiivistetään	<p>Uusi asiakasraati on valittu huhtikuussa 2018. Asiakasraati on arvioinut sosiaali- ja terveyskeskuksen verkkosivujen sisältöä ja toimivuutta sekä antanut korjausehdotuksia.</p> <p>Asiakasraati on myös arvioinut sähköisen asioinnin (Terveyskanava) käyttöönottoa terveyspalveluissa ja osallistunut kiirevastaanoton kehittämiseen. Lisäksi raati on arvioinut yhdessä aikuissosiaalityöntekijöiden kanssa Kelan toimeentulotukipäätösten ymmärrettävyyttä ja tehnyt ehdotuksia päätösten selkiyttämiseksi.</p> <p>Arkeen voimaa -ryhmiin (3 kpl) on osallistunut 31 asiakasta.</p> <p>Kangasalan ja Pälkäneen vanhusneuvostot ovat molemmat kokoontuneet 4 kertaa. Pitkäaikaishoidon yksiköissä on jokaisessa järjestetty 3 asukaskokousta.</p> <p>Vammaisneuvosto yhdessä palvelunkäyttäjien kanssa on ollut mukana asumispalveluiden ja päivätoiminnan tarjouspyynnön palvelukuvauksen tekemisessä.</p> <p>Säännöllisen kotihoidon ja pitkäaikaishoidon asiakaille ja heidän omaisilleen on tehty asiakastytyväisyyskyselyt marraskuussa 2018.</p>	Tavoite toteutui.
1.3	 Nuorten hyvinvointia edistetään monialaisena yhteistyönä	<p>Erityisesti nuoria palveleva sähköisen e-Ehkäisyneuvolan toiminta on aloittanut marraskuussa.</p>	Tavoite toteutui.

		Aikuissosiaalityöstä on jalkauduttu Kangasalla Suun- tapajalle ja Nuorten Neliöön sekä Treduun. Pälkä- neellä aikuissosiaalityöntekijä on jalkautunut Kos- tiakeskuksen palveluihin. Nuorille on kerrottu aikuis- sosiaalityön palveluista, toimeentulotuesta ja muista Kelan etuuksista sekä talouteen ja asumiseen liitty- vistä velvoitteista.	
2.1 	Teknologiaa hyödynne- tään ja vuorovaikut- teista sähköistä asioin- tia lisätään	Kotihoito on ottanut käyttöön etähoivan, jonka piirissä on ollut 13 asiakasta. Etähoivalla on hoidettu mm. asi- akkaan lääkkeenoton tai ruokailun muistuttaminen. Etähoiva on korvannut kotihoidon käyntejä Kangasalla 1445 kpl ja Pälkäneellä 589 kpl. Suomi.fi -kirjautuminen on saatu käyttöön, mutta pal- velu on vielä kehitysasteella (lomakkeet). Raskaudenehkäisyn prosessi pystytään e-Ehkäisy- neuvolassa toteuttamaan kokonaan sähköisin mene- telmin Terveyskanavaa ja internetajanvarausta hyö- dyntäen. Suun terveystalot on aloittanut sähköisen ajanva- rauksen hampaanlohkeamatilanteissa.	Tavoite toteutui. Tarkastuslauta- kunta kysyy, minkälaisia käyttökokemuk- sia sähköisen asioinnin (Ter- veyskanava) käyttöön otolla on ollut?
3.1 	Palvelutuotannon koko- naiskustannukset ovat kilpailukykyisiä seudulli- sesti ja kaupungin ko- koluokassa	Kaikki kotihoitoa tarvitsevat asiakkaat ovat saaneet tarvitsemansa kotihoidon palvelut. Vuonna 2018 Kan- gasalla asiakasmäärä on ollut 791 ja käyntejä 185 967 kpl. Vuonna 2017 asiakkaita on ollut 795 ja käyntejä 185 569. Pälkäneellä asiakasmäärä on ollut 317 ja käyntimäärä 46 536. Vuonna 2017 asiakkaita on ollut 247 ja käyntejä 46 674. Tehostettuun palveluasumiseen on ollut jonoa, mutta kaikki asiakkaat ovat saaneet hoivapaikan 3 kk kulu- essa. Lastensuojelun sijaishuollon kustannukset ovat vähen- tyneet Kangasalla vuonna 2018 noin 900 000 euroa vuoteen 2017 verrattuna, sekä kiireellisten sijoitusten että avohuollon sijoitusten määrät laskivat. Laitossijoi- tusten hoitopäivät vähentyivät yli 2 000 päivällä. Myös Pälkäneellä kiireellisten sijoitusten määrä puolittui vuo- teen 2017 verrattuna.	Tavoitetta ei voi arvioida annettu- jen tietojen poh- jalta. Tarkastuslauta- kunta kysyy, mi- ten Kangasala sijoittuu seudul- lisessa ja koko- luokkansa mu- kaisessa vertai- lussa.
3.2 	Palvelurakennetta ja palvelutuotantotapoja uudistetaan lisäämällä avopalveluita ja kehittä- mällä kilpailukykyä, koti- tiin vietäviä palveluita ja matalan kynnyksen pal- veluita sekä palveluver- kon käyttöä tehosta- malla.	Ikäihmisten palvelutarpeen arvioinnissa on noudatettu maakunnallisia kriteerejä. Yhteydenottoja on tullut 527 kpl. Palvelutarpeen arviointi on tehty 325 henkilölle, joista 101 on ohjautunut kotihoidon säännölliseen asi- akkuuteen ja 41 omaishoidon tuen saajaksi. Lähtökorilla (Jalmarin Koto ja Pirtti) vastaanottoa ovat pi- täneet asiakasohjaaja, ravitsemussuunnittelija, suuhy- gienisti ja terveydenhoitaja. Iltavastaanotto toiminta on käynnistynyt huhtikuussa 2018. Hoitajien iltavastaanotto toteutuu keskusterveys- asemalla ja Pälkäneen terveysasemalla. Lääkärien il- tavastaanotto toteutuu puhelimitse etävastaanottona.	Tavoite toteutui.

		PSHP:n tuottaman erikoissairaanhoidon toteuma on kasvanut lähes kaikilla toimialueilla. Kangasalan toteuma on noussut 14,5 % ja Pälkäneen 4,5 % verrattuna tilinpäätökseen 2017. Kangasalan osalta erikoissairaanhoido ylittyi 5,1 miljoonalla eurolla tilaukseen nähden.	
--	--	---	--

	Toiminnallinen tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio
1.1 	Kaupunkilaisten osallistaminen palvelujen kehittämisessä	Kaikilla palvelualueilla on edistetty kaupunkilaisten osallistamista monin eri tavoin. Hyvinvointityön rakenteita muutettiin niin, että kaupunkilaisia kutsuttiin mukaan työskentelyyn. Kolmessa eri työryhmässä on kussakin edustettuina neljä eri tahoa edustamassa kaupunkilaisia. Mukana ovat Kangasalan Yrittäjät ry, seurakunta, eri liikunta- tai kulttuurijärjestöt tai yhdistykset. Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmässä mukana ovat vanhempainyhdistykset ja nuorisovaltuusto. Hyvinvointityön uusi toimintatapa on käynnistetty ja sitä arvioidaan ja kehitetään. Palvelualueilla on kehitetty toimintaa asiakasyytävyysskyselyiden perusteella. Verkostojen kautta saapuneisiin kehittämissideoihin on vastattu. Asukas- ja järjestöiltoja sekä mm. avoimia nettikyselyjä on järjestetty.	Tavoite toteutui.
1.2 	Uusien opetussuunnitelmien mukaisen toiminnan kehittäminen kouluilla	Tutor-toimintaa on laajennettu digitutoroinnista draama- ja kansainvälisyyskasvatukseen. Kie-lenvarhentamishankkeen myötä opettajien koulutusta on tähän liittyen tehostettu. Oppilas-arviointia on kehitetty mm. lukukausi- ja luku-vuosiarviointia uudistamalla ja opintojen aikaisen arvioinnin työkaluja kehittämällä.	Tavoite toteutui.
1.3 	Varhaiskasvatussuunnitelman linjaamien toimintakulttuurimuutosten sisäistäminen	Varhaiskasvatussuunnitelmaan kuuluvat Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma sekä Tieto- ja viestintätekniikan suunnitelma valmistuivat. Henkilöstö koulutettiin suunnitelmien käyttöönottamiseen.	Tavoite toteutui.
1.4 	Liikuntaneuvonnan kehittäminen kaupungissa vapaa-aika- ja terveystaluiden yhteistyönä	Terveystaluiden läheteeseen perustuva liikuntaneuvonta alkoi syksyllä 2017. Uusi toimintatapa käynnistyi hitaasti. Vuoden 2018 aikana toiminta on vilkastunut. Markkinointia on tehostettu ja alueen työterveyshuoltoja on erityisesti kannustettu toiminnan hyödyntämiseen.	Tavoitteen toteutumisesta ei voida arvioida
1.5 	Uusien toimintatapojen kehittäminen nuorisotilatyön rinnalle	Liikkuvan nuorisotyön konseptia on valmisteltu otettavaksi käyttöön kevään 2019 aikana. Lisäksi ohjaajien jalkautumista on resurssien mukaan pyritty säännöllistämään nuorisotilan lähialueelle viikonloppuisin nuorisotilailtojen yhteydessä. Koulunuorisotyötä kehitetään jatkuvasti yhteistyössä lähinnä yläkoulujen kanssa.	Tavoite toteutui.
7.1 	Digiloikan saattaminen osaksi arkipäivän toimintaa	Ceepos verkkomaksamis- ja ilmoittautumisjärjestelmä on otettu käyttöön vapaa-aikapalveluissa. Kangasala on mukana seudullisessa sähköisen palvelun Varaamo-tila-vaushankkeessa.	Tavoite toteutui.
9.1 	Esiopetuksen ja joustavan koulun aloituksen mallin luominen	Joustavan esi- ja alkuopetuksen työryhmä jatkoi jo aloitettua mallin luomista. Tavoitteena oli tehdä esitys Kangasalan mallista	Tavoite toteutui.

		2019 alussa ja aloittaa pilotit lukuvuonna 2019–2020.	
9.2. 	Opetustilojen optimaalisen käytön suunnittelu ja toteutus	Kangasalan opetustilojen kapasiteettitarkastelun pohjalta koulutilojen käyttöä on tarkasteltu ja tehostettu. Kapasiteettiselvitys on päivitetty elokuussa 2018.	Tavoite toteutui.
9.3 	Lasten kirjastopalveluita kehitetään	Päiväkotiryhmien ja koululuokkien kirjastokäyntejä on räätälöity ryhmäkohtaisesti paremmin toiveet ja tarpeet huomioon ottaen. Yhteistyötä on tehty myös Kimmo Pyykkö -taidemuseon kanssa esim. ykkösluokkalaisille suunnattujen kirjastoesittelyiden osalta.	Tavoite toteutui.
9.4 	Kirjastopalveluiden saavutettavuutta parannetaan omatoimikirjasto-konseptillä	Omatoimitunti on laajennettu myös koskemaan aamuisin pääkirjaston toista kerrosta. Lisäksi on valmisteltu Sahalahden kirjaston muuttamista omatoimikirjastoksi vuoden 2019 aikana. Kirjastoautoon on hankittu vuonna 2018 lainausautomaatti, jonka käyttöönotto siirtyy tietoteknisistä syistä johtuen vuoden 2019 puolelle.	Tavoite toteutui.

Syventäviä näkemyksiä sivistyskeskuksen osalta

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sivistyskeskuksen toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin. Joustavan esi- ja alkuopetuksen työryhmä jatkoi jo aloitettua mallin luomista. **Millaisia resursseja luodun mallin mukainen yksi esi- ja alkuopetuksen luokka vaatii?**

Tarkastuslautakunta kysyy, vastaako koulukuraattori- ja koulupsykologipalveluiden saatavuus palvelun tarvetta ja kuinka pitkät jonot koulukuraattorin ja koulupsykologin vastaanotolle on. Onko koulukuraattori- ja koulupsykologipalveluista saatavilla vertailutietoa muihin kuntiin tai toimintaa kuvaavia muita tunnuslukuja?

TEKNINEN KESKUS

	Toiminnallinen tavoite	Toteuma	Tarkastuslautakunnan arvio
1.1 	Julkisten ulkotilojen, verkostojen ja alakeskusten palveluiden kehittäminen	Vatialan kiertoliittymä ja Finnentien muutostyöt ovat valmistuneet. Vatialan koulu on rakenteilla. Vesaniemen talviuimareiden laiturit on uusittu.	Tavoite toteutui.
1.2 	Virkistysalueiden käytön ja luontomatkailun edistäminen	Kirkkojärven luontopolkua on kunnostettu ja Kaarinan polkua on siirretty Ruutanassa. Mustijärvelle ja Vehoniemeen on rakennettu laavut, puuvajat ja kompostoitavat puuceet. Vehoniemen alueen virkistyskäyttösuunnittelua on jatkettu.	Tavoite toteutui.
1.3 	Lamminrahkan rakentamisen käynnistäminen	Eritasoliittymän rakentaminen on aloitettu. Pääkadun ja koulun suunnittelu ovat käynnissä.	Tavoite toteutui.
3.1 	Keskustan elinvoiman vahvistaminen	Uimahallin laajennus on valmistunut. Hotellin ja keskustan kerrostalon rakennustyöt ovat käynnissä. Pysäköintitalon suunnitelmat ovat valmiit. Urheilutien ja Ellintien market-alueen asemakaavoitukset ovat käynnissä. Keskustassa on käynnissä huomattava yksityinen kehittämisshanke.	Tavoite toteutui.
3.2 	Tarastenjärven ja Rusko-Saarenmaan alueen kehittäminen seudullisesti merkittäväksi työpaikka-alueeksi	Tarastenjärven infran rakentaminen on aloitettu ja yhdyskatu Tampereelta on valmis. Saarenmaan osayleiskaavatyö on käynnissä ja maanhankintaa alueelta on jatkettu.	Tavoite toteutui.
3.3 	Huutijärven-Kisarannan-Kaivannon alueen toimintojen ja ympäristön kehittäminen	Vääksyn osayleiskaavatyö on käynnissä. Huutijärven Tredua on markkinoitu eri tahoille.	Tavoite toteutui.
5.1 	Maapoliittisten toimien kohdentaminen taajamarakenteen eheyttämiseen	Taajama-alueella on laadittu maankäytösopimuksia ja maata on hankittu mm. Ellintien alueelta.	Tavoite toteutui.
5.2 	Laadukkaan ja kohtuuhintaisen asuntotuotannon edistäminen	Kaupungin tontteja on varattu kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon Vatialasta, keskustasta ja Pikkolasta.	Tavoite toteutui. Kuinka paljon tontteja on varattu ja mikä on kohtuuhintaista?
5.3 	Täydennysrakentamisen ja peruskorjauksen edistäminen investoinneissa	Katujen peruskorjausohjelma on päivitetty. Kaupungin omiin rakennuksiin on tehty useita kuntoselvityksiä ja kuntotutkimuksia. Kaavoituksen painopiste on ollut rakenteen tiivistämisessä.	Tavoite toteutui.
7.1 	Sähköisten asiointijärjestelmien ja osallistumismenetelmien kehittäminen	Lupapiste on otettu käyttöön sijoitus- ja kaivulupien hakemisessa.	Tavoite toteutui.

Syventäviä näkemyksiä teknisen keskuksen osalta

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan teknisen keskuksen toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

Kaarinan polun kehittämisestä on annettu vastine valtuustoaloitteeseen hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisesta vuoden 2018 aikana. **Onko suunnitelma laadittu aikataulussa ja miten hanke etenee?**

Valtuusto on myöntänyt Huutijärvi-Sahalahti -kevyenliikenteenväylän hankkeeseen 100.000 euroa/vuosi vuosille 2018-2020. **Miten hankkeen suunnittelu ja toteutus on edennyt?**

YLEISIÄ HUOMIOITA JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA

Kaupunkistrategian tavoitteiden kytkeytyminen talousarviotavoitteisiin tulisi kirjata selkokielisesti tilinpäätöksen toiminnallisten tavoitteiden toteumaan. Kangasalan kaupungin toiminnalliset tavoitteet ovat lähtökohtaisesti hyviä. Tarkastuslautakunta esittää kehittämisehdotuksena tavoitteiden selkiyttämistä, jotta tavoitteiden seuranta paranisi.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman mukaisesti arviointivuoden 2018 painopistealueena oli sivistyskeskus ja kaupungin tytäryhteisöt. Sivistystoimen käytössä olevien kiinteistöjen kehittämisessä ja tulevaisuudessa investoinneissa tulisi nykyistä enemmän ottaa huomioon voimassa olevan opetus-suunnitelman vaatimukset tilojen käytölle.

Koulun ja nuorisotoimen välinen yhteistyö on hyvää ja sitä kannattaa jatkaa ja kehittää edelleen. Nuorten liikkumattomuus on kasvava ongelma, ja liikuntaneuvontaa tulisi lisätä myös kouluihin.

Ruutanan nuorisotilojen sisäilmaongelmat siirsivät ohjaajaresurssia muualle Kangasalle etenkin viikonloppuisin. **Tarkastuslautakunta kysyy, onko Ruutanaan tulossa uusia nuorisotiloja tulevaisuudessa.**

Konsernijohto on tehnyt hyvää työtä konserniohjauksen kehittämisessä ja tytäryhteisöille asetetut tavoitteet ovat selkeät.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN KYSYMYKSET KAUPUNGINHALLITUKSELLE VUODEN 2018 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA

Tarkastuslautakunta pyytää kaupunginhallitukselta ja lautakunnilta selvitystä siitä, miksi määrärahaylityksiä ei tuotu valtuuston käsiteltäväksi hyvissä ajoin ennen tilikauden päättymistä. Lisäksi tarkastuslautakunta kysyy, mihin toimenpiteisiin palvelukeskukset ovat ryhtyneet talouden seurannan kehittämiseksi.

Tarkastuslautakunta haluaa tietää, mitä työterveyttä heikentäville tekijöille (esimiestyön haasteet, työssä jaksaminen, tyytymättömyys työterveyshuoltoon, riittävä resursointi) aiotaan tehdä jatkossa.

Henkilöstön rekrytoinnissa on ollut erityisiä haasteita erityisesti sosiaali- ja terveyskeskuksessa. Vaikka onkin kyse valtakunnallisesta haasteesta, tarkastuslautakunta kysyy, että millä tavalla Kangasalan kaupunki voisi erottua tästä joukosta edukseen? Tehdäänkö lähteneille työntekijöille kyselyitä lähtöön vaikuttavista syistä ja kenen toimesta?

Konserniin liittyen:

- Tulisiko ottaa harkintaan, että hallituksen jäsenet valittaisiin varsinaisessa yhtiökokouksessa edellisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen? Mitkä ovat vastauksen perustelut? Lautakunnan näkemyksen mukaan varsinaisessa yhtiökokouksessa tehtävään valittu hallitus voisi näin ollen hoitaa tehtävänsä loppuun saakka kyseisen tilikauden osalta.
- Miten konsernijohto varmistuu tytäryhtiöiden hallitusten riittävästä asiantuntemuksesta ja käytetäänkö hallituksissa asiantuntijajäseniä?
- Miten tytäryhtiöissä varmistutaan pitkántähtäimen suunnitelmien toteutumisesta yhtiöiden hallitusten vaihtuessa nelivuotiskausien jälkeen?
- Miten kaupunki on varautumassa Kangasalan uimahallin mahdollisiin tuleviin saneeraustarpeisiin?
- Onko kaupungilla riittävästi kokoustiloja ja onko Kangasala-talon kokoustilojen käyttöä mahdollista tehostaa?
- Minkälainen osingonjakopolitiikka konsernijohdolla on koskien yhtiöitä, joilla on suuria investointitarpeita?

Strateginen johto			
3.1	Elinkeinopalvelujen kehittäminen ja uusien elinkeinoalueiden valmisteleminen (Taraste, Saarenmaa, Lamminrahka)	Markkinointi ja valmistelu on hyvässä vauhdissa kaikkien alueiden osalta	Tavoitteen toteutuman arviointi vaikeaa annetun toteutuman perusteella. Tarkastuslautakunta kysyy: Miten markkinointi ja valmistelu ovat konkretisoituneet? Onko Lamminrahkan rakennustyöt pysyneet aikataulussa?
3.2.	Osallistutaan kaupunkiseudun työllisyyskokeiluun ja lisätään työllisyyspalveluja	Osallistuttiin kokeiluun ja asiakkaita ohjattiin enemmän työvoimapolitiisiin toimenpiteisiin.	Tavoite toteutui. Tarkastuslautakunta kysyy: Minkälainen vaikutus tällä oli työllisyysasteelle ja

			oliko kokeilun tulokset positiivisia?
Sosiaali- ja terveyskeskus			
2.1 	Teknologiaa hyödynnetään ja vuorovaikutteista sähköistä asiointia lisätään	<p>Kotihoito on ottanut käyttöön etähoivan, jonka piirissä on ollut 13 asiakasta. Etähoivalla on hoidettu mm. asiakkaan lääkkeenoton tai ruokailun muistuttaminen. Etähoiva on korvannut kotihoidon käyntejä Kangasalla 1445 kpl ja Pälkäneellä 589 kpl.</p> <p>Suomi.fi -kirjautuminen on saatu käyttöön, mutta palvelu on vielä kehitysasteella (lomakkeet).</p> <p>Raskaudenehkäisyn prosessi pystytään e-Ehkäisyneuvolassa toteuttamaan kokonaan sähköisin menetelmin Terveyskanavaa ja internetajanvarausta hyödyntäen.</p> <p>Suun terveystalot on aloittanut sähköisen ajanvarauksen hampaanlohkeamatilanteissa.</p>	<p>Tavoite toteutui.</p> <p>Tarkastuslautakunta kysyy, minäkälaisia käyttökemuuksia sähköisen asioinnin (Terveyskanava) käyttönotolla on ollut?</p>
3.1 	Palvelutuotannon kokonaiskustannukset ovat kilpailukykyisiä seudullisesti ja kaupungin kokoluokassa	<p>Kaikki kotihoitoa tarvitsevat asiakkaat ovat saaneet tarvitsemansa kotihoidon palvelut. Vuonna 2018 Kangasalla asiakasmäärä on ollut 791 ja käyntejä 185 967 kpl. Vuonna 2017 asiakkaita on ollut 795 ja käyntejä 185 569. Pälkäneellä asiakasmäärä on ollut 317 ja käyntimäärä 46 536. Vuonna 2017 asiakkaita on ollut 247 ja käyntejä 46 674.</p> <p>Tehostettuun palveluasumiseen on ollut jonoa, mutta kaikki asiakkaat ovat saaneet hoivapaikan 3 kk kuluessa.</p> <p>Lastensuojelun sijaishuollon kustannukset ovat vähentyneet Kangasalla vuonna 2018 noin 900 000 euroa vuoteen 2017 verrattuna, sekä kiireellisten sijoitusten että avohuollon sijoitusten määrät laskivat. Laitossijoitusten hoitopäivät vähentyivät yli 2 000 päivällä. Myös Pälkäneellä kiireellisten sijoitusten määrä puolittui vuoteen 2017 verrattuna.</p>	<p>Tavoitetta ei voi arvioida annettujen tietojen pohjalta.</p> <p>Tarkastuslautakunta kysyy, miten Kangasala sijoittuu seudullisessa ja kokoluokansa mukaisessa vertailussa.</p>

Sivistyskeskukseen liittyen:

- Millaisia resursseja luodun mallin mukainen yksi- ja alkuopetuksen luokka vaatii?
- Tarkastuslautakunta kysyy, vastaako koulukuraattori- ja koulupsykologipalveluiden saatavuus palvelun tarvetta ja kuinka pitkät jonot koulukuraattorin ja koulupsykologin vastaanotolle on.
- Onko koulukuraattori- ja koulupsykologipalveluista saatavilla vertailutietoa muihin kuntiin tai toimintaa kuvaavia muita tunnuslukuja?
- Tarkastuslautakunta kysyy, onko Ruutanaan tulossa uusia nuorisotiloja tulevaisuudessa.

Tekninen keskus			
5.2 	Laadukkaan ja kohtuuhintaisen asuntotuotannon edistäminen	Kaupungin tontteja on varattu kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon Vatialasta, keskustasta ja Pikkolasta.	Tavoite toteutui. Kuinka paljon tontteja on varattu ja mikä on kohtuuhintaista?

Tekniseen keskuksen liittyen:

- Kaarinan polun kehittämisestä on annettu vastine valtuustoaloitteeseen hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisesta vuoden 2018 aikana. Onko suunnitelma laadittu aikataulussa ja miten hanke etenee?
- Valtuusto on myöntänyt Huutijärvi-Sahalahti -kevyenliikenteenväylän hankkeeseen 100.000 euroa/vuosi vuosille 2018-2020. Miten hankkeen suunnittelu ja toteutus on edennyt?

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2018 valtuuston käsiteltäväksi. Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa julkituodista kysymyksistä, havainnoista ja suosituksista vastaukset kaupunginhallitukselta ennen talousarviokäsittelyä. Kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen vastaukset tulee toimittaa tiedoksi valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

KANGASALAN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Kangasalla 21. päivänä toukokuuta 2019

Tommi Rönö
puheenjohtaja

Sina Isokallio
varapuheenjohtaja

Harri Hanweg
jäsen

Annina Airola
jäsen

Sari Uskalinmäki
jäsen

Harri Kekki
jäsen

Liikka Nikkinen
jäsen